

Nr 30.

Ankom till riksdagens kansli den 24 mars 1927 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående delaktighet i statens pensionsanstalt för överläkare vid vissa statsunderstödda kustsanatorier samt för vissa dövtumpräster.

I en till riksdagen avlåten, den 11 februari 1927 dagtecknad proposition nr 124 har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att överläkare vid statsunderstödda kustsanatorier, vilka äro underkastade bestämmelserna i gällande tuberkulossjukhusstadga och icke ägas av landsting eller stad, som ej i landsting deltaga, ävensom dövtumpräster, för vilken befattningen utgör uteslutande eller huvudsaklig sysselsättning, må, i väsentlig överensstämmelse med de av föredragande departementschefen i nämnda statsrådsprotokoll förordade grunderna samt enligt de villkor och bestämmelser i övrigt Kungl. Maj:t kan finna erforderliga, vinna delaktighet i statens pensionsanstalt.

I skrivelse den 26 maj 1926, nr 260, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inordnande i statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. under ändrat namn av statens pensionsanstalt av vissa grupper av befattningshavare jämte i ämnet väckta motioner anhöll riksdagen, att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa utredning rörande beredande av pensionsrätt i statens pensionsanstalt för dels överläkare vid statsunderstödda kustsanatorier, dels ock dövtumpräster ävensom för riksdagen snarast möjligt framlägga det förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

Vad angår överläkarna vid statsunderstödda kustsanatorier avsåg riksdagens skrivelse allenast överläkare vid sådana statsunderstödda kustsanatorier, vilka äro underkastade tuberkulossjukhusstadgans bestämmelser men icke ägas av landsting eller stad, som ej deltaga i landsting. I sin nämnda skrivelse anförde riksdagen beträffande dessa läkare, att riksdagen funne goda skäl föreligga för beredande av pensionsrätt åt dem enligt i huvudsak samma grunder, som i Kungl. Maj:ts ovanberörda proposition föreslagits beträffande överläkare vid svenska livförsäkringsbolags sanatorieföreningars sanatorium.

Vidkommande dövtumpräster anförde riksdagen i skrivelsen, att delaktighet i statens pensionsanstalt borde beredas sådana dövtumpräster, för vilka den ifrågavarande befattningen utgjorde uteslutande eller huvudsaklig

sysselsättning. Mot förslaget kunde måhända anföras, att ett ordnande av denna pensionsfråga skulle kunna anstå i avvaktan på den väntade omorganisationen av dövstumundervisningsväsendet i samband med föreslaget förstatligande av detsamma. Enligt riksdagens mening vore emellertid frågan av den vikt, att ett längre uppskov om möjligt borde undvikas.

Genom beslut den 18 juni 1926 anbefalldes Kungl. Maj:t pensionsanstaltens styrelse att snarast möjligt verkställa och till Kungl. Maj:t inkomma med utredning i de av riksdagen angivna hänseendena, och borde styrelsen vid utredningens verkställande samråda med medicinalstyrelsen och skolöverstyrelsen.

Med skrivelse den 30 oktober 1926 har *styrelsen för statens pensionsanstalt* inkommit med den begärda utredningen, vilken innefattas i två promemorior, upprättade efter samråd med medicinalstyrelsen och skolöverstyrelsen och i överensstämmelse med deras uttalade mening.

Det av pensionsanstaltens styrelse utarbetade förslaget avser, att ifrågavarande befattningshavare skulle inordnas, överläkarna under kap. VI och dövstumpräster under kap. IV av nu gällande reglemente för pensionsanstalten. Styrelsen har därvid, i likhet med vad av riksdagen ifrågasatts, föreslagit rätt till delaktighet i pensionsanstalten allenast för överläkare vid statsunderstödda kustsanatorier, vilka äro underkastade tuberkulossjukhusstadgans bestämmelser och icke ägas av landsting eller stad, som ej i landsting deltagar, samt för sådana dövstumpräster, för vilka befattningen utgör uteslutande eller huvudsaklig sysselsättning. I fråga om överläkarna har styrelsen, då de nu avhandlade kustsanatorierna — i motsats till vad som gäller för svenska livförsäkringsbolags sanatorieförenings sanatorium — åtnjuta stats- och landstingsbidrag till vårdkostnaderna, ansett, att dessa i pensionshänseende borde jämföras med överläkare vid tuberkulossjukhus, som äges samt helt eller delvis underhållas av landsting eller stad, som ej i landsting deltagar, och icke, såsom av riksdagen ifrågasatts, med överläkare vid nämnda sanatorieförenings sanatorium.

I ärendet hava yttranden avgivits den 5 januari 1927 av *försäkringsinspektionen* och den 12 januari 1927 av *statskontoret*. Ingendera av dessa myndigheter har haft något att erinra mot de av pensionsanstaltens styrelse framlagda förslagen.

Departementschefen har förklarat sig icke hava annat att erinra mot vad pensionsanstaltens styrelse föreslagit än att den pensionsålder av 60 år, som vid bifall till styrelsens förslag skulle komma att gälla för dövstumpräster, syntes vara alltför låg. De av pensionsanstaltens styrelse anförda skälen för en så tidig pensionering — att tjänstgöringen vore ambulatorisk — syntes icke vara tillräckligt bärande. Departementschefen ville förorda, att pensionsåldern för dövstumpräster bestämdes till 65 år.

Beträffande utredningen i övrigt hänvisar utskottet till åberopade statsrådsprotokollet.

Utskottet, som biträder den av departementschefen i förevarande ärende uttalade uppfattningen, har vid granskning av Kungl. Maj: ts förslag icke funnit anledning till erinran mot detsamma. Utskottet.

Utskottet får sålunda hemställa,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj: ts förevarande proposition nr 124.

Stockholm den 24 mars 1927.

På bankoutskottets vägnar:

C. E. SVENSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
från första kammaren: herrar *C. E. Svensson, Dalberg, Lindgren, Abrahamsson, Östergren, P. A. Larsson, Bodin* och *Forsberg*;
från andra kammaren: herrar *Bäcklund, Lovén, Olsson i Berg, Wikström, Kloo, Heiding, Eklund* och *Thore*.
